

0 3 2 8 0 5 3 3

Богиня Благдых
ний и Великой М...

Handwritten in red ink:
საქართველოს მშენებელი

Handwritten in blue ink:
საქართველოს მშენებელი 23. 10
საქართველოს მშენებელი 11. 12. 1920

Handwritten in red ink:
საქართველოს მშენებელი 13.

5646

ს ა ლ მ ა ნ ა ხ ი

ელამი

ს რ ლ ე კ ი ნ ი

№ 1

ნოემბერი
1920 წ.

ა ლ მ ა ნ ა ხ ი

К Р И В О Й

А Л М А Н А Х И

№ 1.

Н О Я Б Р Ъ
1920 г.

წიგნის მალაზია და ჟურნალ-გაზეთების სააგენტო

„ბ ა ნ თ ი ა ლ ი“

ბატონატიონის ქ., 27.

მალაზიას რეგულიარული შოდის და იყიდება ყოველგვარი თანადროვე, როგორც ადგილობრივი, ისე თბილისის და უცხოეთის გამოცემები:

წიგნები და ჟურნალ-გაზეთები ავრთვე მალაზიაში იყიდება შედარებით ხელსაყრელ ფასებში ს. მოსწავლო წიგნები და საკაც ნივთები.

„Гантиади“

Батумъ, пр. Интернационала, 27.
КНИЖНЫЙ И КАНЦЕЛЯРСКИЙ МАГАЗИНЪ

— и —
АГЕНТСТВО ЖУРНАЛОВЪ И ГАЗЕТЪ.

— ПРОИЗВОДСТВО —

Каучуковых Штемпелей

въ типографіи Г. С. Таварткиладзе
Батумъ, просп. Интернационала № 4 (б. Мар.)

ფირმა არსებობს 1880 წლიდან

სტამბა ა. მახარაძისა

ბათონი, ერისთავის ქუჩა, 18.

ღაზულობს ყოველგვარ სტამბარ საჭიროებს.

ФИРМА СУЩЕСТВУЕТЪ СЪ 1880 ГОДА.

ТИПОГРАФИЯ А. МАХАРАДЗЕ

Батумъ, Эрстовская, 18.

Исполняетъ всякаго рода типографскіе заказы

СТУДИЯ ПѢНІЯ

АРТИСТА ГОСУДАРСТВЕННОГО ТЕАТРА

М. С. МАРКОВА

(Бывш. преп. пѣнія Варшавской музык. школы).

Прохождение опернаго и концертнаго репертуаровъ.

Приемъ отъ 12—1 и отъ 6—7 час. вечера.

Адр.: Дондуко-Корсаковск., 13 (пр. Интернационала).

Тамъ же опытный аккомпаниаторъ.

ОТКРЫТЬ НА ПР. ИНТЕРНАЦИОНАЛА, № 19.

ВИНО-ГАСТРОНОМИЧЕСКИЙ МАГАЗИНЪ ТОРГОВАГО ТОВАРИЩЕСТВА

А. Я. Вѣлоусова и А. П. Петрова.

Ежеднев. свѣж. сосиски, колбасы и др. закускн. тов.

Магазинъ открытъ отъ 9 ч. утра до 8 ч. вѣч.

Комиссіонный магазинъ

„О-ва Союзъ“

(Михайловская № 15, уголъ Лорист-Меликовской).

Покупаетъ и принимаетъ на комиссію драгоценныя издѣлія, брилліанты, мѣха и пр.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Соединенное Итальянское Страховое Обществ Girtanner & Storn

симиъ объявляеть, что въ цѣляхъ расширенія своей дѣятельности по морскимъ страхованіямъ, оно постановило: принимать на страхъ грузы, на каждомъходящемъ пароходѣ, стоимостью на 10 милліоновъ Итальянскихъ лиръ. Общество страхуетъ всѣ грузы, отправляемыя изъ Чернаго моря во всѣ порты Европы, до Гамбурга включительно. Для удобства страхователей Обществомъ увеличено количество рисковъ подлежащихъ страхованію, какъ то: подмочка дождвой водой, увеличеніе срока хранения въ вагонахъ, складахъ и т. п.

Агентъ для Чернаго моря Т. Ю. ВАЛАЦИ.
Гор. Батумъ, Вторая Набережная, № 1.

Агентство Итальянскихъ Пароходныхъ Обществъ.

ОТКРЫТЬ первоклассный грузинский
но европейскій ресторанъ-подвалъ

„ФОРТУНА“

уголь Тифлис. и Сметкал. ул. № 2—13.
Имѣются всевозможныя кушанья Азіатскія
и Европейскія.

Всевозможныя напитки мѣстные и заграничныя.
При ресторанѣ имѣются уютныя кабинеты.
Цѣны умеренныя. Просимъ убѣдиться въ
чистотѣ и аккуратности. Дирекція.

Батумскій Международный Аукционн онный Заль и Комиссіонный Магазинъ

Дундук-Корс. № 30.

Принимаетъ на комиссію для продажи сл
торговъ брилліантовыя, золот., и серебрян
вещи, а также мѣха, ковры, мебель, посуду
мужскую и дамскую обувь и одежду и проч.
Приемъ вещей ежедневно отъ 9 утра до 1
часу и отъ 3-хъ до 6 вечера.

Аукционныя торги производятся 2 раза въ
недѣлю, по средамъ и воскресеньямъ съ
10 час. утра.

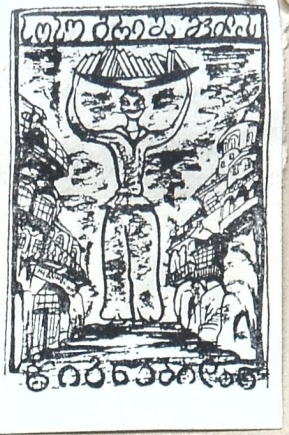
ЭЛЕГАНТНО! НАРЯДНОУ УЮТНО! ФЕШЕНЕВЕЛЬНЫЙ РЕСТОРАНЪ

„НЕАПОЛЬ“

(Первая Набережная, № 18).

Первокласс. изыскан. Европейск. и Азіат. кухня
Лучшіе продукты, всевозможныя напитки и вина изъ
вѣстныхъ заграничныхъ марокъ. При ресторанѣ ОР
КЕСТРЪ. Уважаемую публику просимъ убѣдиться
почтительнымъ посѣщеніемъ.

Съ почтеніемъ ДИРЕКЦІЯ

დამისხი, დამალევინე
 ვგ ღვინო ოხერტიალი
 ეგების წალმა ვიფიქრო
 ქვეყნის უკულმა ტრიალი.
 ვაჟა—ფშაველა.

შუალამისას, როცა შეყვარებული მთვარე მოწყენით დანათოდა მწვანით შემკულ ზღვის მოცეკვავე ნაპირებს, ტალღათა წყნარ ალერსისაგან დაიბადა „ელამი არლეკინი“.

როგორც ყოველი ჩანასახი იგი ყველასათვის უხილავი იყო და მხოლოდ მშობელის გულს ახარებდა. მალე გაიფუჩქნა, გადაშალა თავის რაობის სურნელობა და შემოიკრიბა საღამოს სიჩუმით მოჯადოებულნი. მთის ნიავის ქალური ქროლვით და ფოთოლთა მომხიბლველ ჩურჩულით იწვევდა ყველას, ვის გულში პრომეთეს ცეცხლის ნაპერწკლები ღვივის. ის გულწრფელათ მოუწოდებდა ყველას შემოქმედებისაკენ და ძახილი მისი არ დარჩა ხმად მლაღაუბლისა უდაბნოისა შინა. მის გარშემო იკრიბება ახალგაზდა ძაღვები.

„ელამი არლეკინი“ არ ესვრის მასას გიჟურ ლოზუნგებს, იგი არ აწყობს უაზრო ბარიკადებს, რომლის იქით ყველა უნდა იყვეს, რადგან „ელამი არლეკინი“ სწორეთ იმ ყველასაკენ მიისწრაფვის.

იგი არ სცემს მანიფესტებს აზიისა და ევროპისადმი. იგი გადაშლის მკ თხველი თვალთა წინაშე ნაფიქრ-ნაგრძნობს და კმაყოფილი იქნება თუ მის ელამ თვალებში ჩახედული ელამი ცხოვრება მკითხველს სწორეთ გზებზედა.

Въ полночь, когда влюбленная луна грустно освѣщала окутанные зеленью танцующіе берега моря, отъ тихо ласкающихъ волнъ родился „Кривой Арлекинъ“.

Какъ всякое зачатіе, онъ былъ невидимъ и радовалъ только глаза родителей. Но скоро расцвѣлъ, раскрылъ чашу своихъ благоуханій и собралъ вокругъ себя очарованныхъ вечерней тишиной. Женственнымъ дунуваніемъ зефира и чарующимъ шуршаніемъ листьевъ призывалъ онъ всѣхъ, въ чьихъ сердцахъ теплятся искры. Прометеева огня. Онъ искренно призывалъ всѣхъ творить и зовъ его не остался гласомъ вопіющаго въ пустынь. Вокругъ него собираются молодые силы.

„Кривой Арлекинъ“ не забрасываетъ толпу безумными лозунгами, онъ не строитъ бессмысленныхъ баррикадъ, по другую сторону которыхъ должны быть всѣ, ибо къ этимъ всѣмъ стремится онъ.

Онъ не даруетъ манифесты Азии или Европы. Онъ раскрываетъ предъ взоромъ читателей продуманное и прочувствованное и будетъ доволенъ, если читатели получаютъ правильное отраженіе кривой жизни въ его кривыхъ глазахъ.

ზრ. 6.

გ უ ლ ის ნ ა ფ ლ ე თ ი .

ეთჱს.

ბედის უკუღმართ შემთხვევამ საპყარმა ბატონმა წამისამ შეგვეყარა ცხოვრების ეკლიან ბილიკზე.
სხვა იყო ჩვენი გზა:

ის მარჯვნივ,
მე მარცხნივ.

ურთერთის ჩვენ არა გვესმოდა. თუ მეგობრებთან ერთმანეთს ვნახავდით ცალ-ცალკე ენა წყლია
ნებს სიტყვის თქმა გვიჭირდა, ენა გვებმოდა.

შემთხვევამ, რომელმაც შეგვეყარა, მოგვცა ჩვენ საბაბი: დავცილდით ერთმანეთს—
მე მარცხნივ,

ის მარჯვნივ...

გზა ჯვარედინზე ჩვენ შევხვდით ერთმანეთს და იქვე დაეშორდით. მაგრამ შეხვედრამ დატოვა
შედევგი.

მე არ მინახავს და არც ვნატრულობ:
არ ვიცი ვინ არი.

ოდესმე აჩვენებს მამამისს თუ შეხვთა შემთხვევა საპყარი.

მე ისე მარტოკა, როგორც დავიბადე, მოვეყვდები ცხოვრების ეკლიან ბილიკზე.

ჩემ საფუძვს ვარდებით მოფენენ ქალეი და მამის-ტირილზე დაიცრემლევა თვალები (ვის ფერი,
როცა ვარდებით დაიტირებს მამას ეთერი.

ზრ. 6.

ბანაარი.

ნინას და ლიზას.

აღბომში.

ჩვენ სამი ვისხედით მატარებელში:
მე, შენ და ლიზა.

მგზაურები ჩაჰარდა საგონებელში
შენი გულიზა.

მკითხავდენ: ვინაა ის ორნი შავებში,
ვინაა, ვინაა?

ვეტყოდა: ყველას სჯობს ისინი ქალებში,
ლიზა და ნინა!

ო რამდენი გზა, ო, ლიზა და ნინა,
განვლეთ ჩვენ ერთად.

ო, ნინა, კალთაში რა ტკბოლათ მეძინა,
გსახავდი ღმერთად!

მიკროდა სიჩქარით უგულო მანქანა...
ნეტავ რას ვჩქარობდით?!

და ძილში მესმოდა მე ნანა,

თითქოს შენ გალობდი...

ჩვენ ერთად ვიყავით ერთ დღეს და ერთ ღამეს,
არ მჯერა, არ მჯერა!

მინც ვერ ვნახე იმოდენ სიამეს
ვიცოცხლო სამჯერა!

ტოკავდა ეს გული, ო, ისე ტოკავდა
სატრფუს რო ელი.

თქვენი სახეები ანგელოზს მოგავდა
შემოსილს ნათელით.

მე ღებრთი არ მწამს და ლოცვაც დამავეიწყდა,
აღარა ვლოცულობ.

მაგრამ თავს მოვიკლავ ფიცი თუ გამოტყდა,
როცა შენ გფიცულობ.

ბანაარი.

Б. Корильевъ.

Вѣтеръ.

Отрывокъ изъ поэмы.

Сорокъ дней
и сорокъ ночей
студили бабы
животы на морозѣ.
Плакали, что калачей
не достать
ни за какія гроши.
Прямо хотъ дѣтей души
своими руками,
материнскими,
сама не подохнешь пока.
Стонали груди безъ молока,
просили хлѣба
хотъ изъ навоза
отъ лошадей проскрипѣваго воза
по льду умиравшей столицы.
Корчились лица
желтыми скулами
отъ немочи февральской.
Скоро акулами
отъ голоднаго испуга
станемъ поѣдать другъ друга!

Вотъ тебѣ и пора,—
хотъ самого себя
выноси со двора
на кладбище,
гдѣ скоро не будетъ мѣста!
Господи,
какая святая невѣста
будетъ заступницей нашей?
Кто дѣтишекъ
подкормить кашей,
услышитъ стоны
фабричныхъ гудковъ
и вздохи дымящихся трубъ?
Скоро, скоро
грандиознѣйшій трупъ
черноземомъ поляжетъ
у ногъ трудовыхъ
на поляхъ, весеннихъ
и яровыхъ!

В. Корильевъ.

Теа.

Озеро слезъ Бѣлой Принцессы.

Маленькая легенда о скорби.

Тихо шумѣлъ темный прудъ.
По небу неслись сѣрыя, хмуряя тучи.
Печальная стояла Бѣлая Принцесса у пруда,
одинокая, въ тихомъ паркѣ. Смотрѣла она на спѣ-
шившія, сѣрыя тучи, на падающіе листья, смотрѣла
безъ воли, безъ мысли, желаній, надеждъ... Одно-
кая Бѣлая Принцесса!

Тосклива и однообразна жизнь въ большомъ
паркѣ, въ хмурой, осенней мглѣ. И тоскующая сто-
яла она, хмурая, какъ осеннія тучи, грустная, траур-
ная, какъ деревья большого парка.

Поникнувъ головой, она сѣла на сѣрую скамью
и тяжелыя, холодныя капли слезъ застыли на ея
щекахъ.

Темнота тихо, какъ любовникъ, кралась между
деревьями по пустымъ аллеямъ, заполняя большой
старый паркъ. Вечерѣло и безмолвіе разлуки запол-
няло ея тоскующую душу. Закинувъ руки за голову,
открывъ вечерней свѣжести бѣлую грудь, смотрѣла
она въ пространство, гдѣ одна за другою зажигались
мерцающія звѣзды, нѣмые свидѣтели тайнъ бѣлыхъ
ночей...

Тихо воиновался прудъ, какъ грудь Бѣлой
Принцессы. Шелестѣли деревья, объясняясь другъ
другу въ любви. Прошуршала вѣтерокъ, на лету цѣ-
лующая бѣлыя цвѣточки. А за нимъ потянулись грустные,
нѣжные звуки. Они осторожно пробирались по тем-
нымъ тропинкамъ заросшаго парка, незамѣтно запол-
няя потаенные уголки тоскующей души Бѣлой Прин-
цессы. Какъ плачь погребальнаго колокола плыли
плчлыне звуки. Что-то давно забытое дилекимъ
эхомъ откликнулось въ ея душѣ. Она очнулась и
бѣлая, какъ видѣніе, пошла туда, откуда тянулись
печальные звуки.

У входа въ паркъ стоялъ красивый юноша — нишій.
Любовно лаская свирель, онъ вдыхалъ въ нее свою

тусклую никому ненужную жизнь и отзывчивая сви-
рель искренно плакала. Плакали ели, опустивъ къ
землѣ вѣтви, плакали и цвѣты.

— Ваши чудныя, печальныя пѣсни будятъ въ
моей душѣ давно погибшее, утихнувшее... Милый,
не надо ихъ... не надо... {слишкомъ больно отъ
этихъ звуковъ... не надо...

И взволнованная отъ неожиданно нахлынув-
шихъ ошущений, она бросила ему свои бѣлыя, осен-
нія розы.

А юноша, пьяный отъ дивныхъ звуковъ свире-
ли, бросился на колѣни, собирая бѣлыя розы и цѣ-
луя мраморныя руки Принцессы.

А потомъ медленно ушелъ бѣдный нишій съ
потухшею душою, съ ненужною, самому себѣ надоѣв-
шею жизнью.

Жалобно закрипѣла, закрывающаяся калитка.
Зашелестѣли листья, жалѣя плачущую свирель.

Старыя, уснувшія грезы проснулись въ душѣ
Бѣлой Принцессы. Какъ утренняя роса, засверкали
на рѣсницахъ серебряныя слезы и упали на осиротѣ-
лые лестки бѣлыхъ розъ.

И вдругъ, въ темнотѣ засверкало что-то, бле-
снуло. И слезы Бѣлой Принцессы превратились въ озеро.

Солнце встало, весело улыбаясь. Встряхнувъ иг-
рающую росинки съ заспавшихся цвѣтовъ, оно за-
играло лучами на зеркальной глади озера. Деревья
весело шушукались, а бѣлыя розы, только что про-
снувшись, кланялись Бѣлой Принцессѣ, умываясь въ
росѣ. Шалунъ вѣтерокъ устремился въ безпредѣль-
ность полей, запутываясь въ листьяхъ деревьевъ,
чтобы сообщить міру о слезахъ Бѣлой Принцессы,
чудесно превратившихся въ озеро

А она тоскующая смотрѣла на озеро слезъ и ея
неудовлетворенная душа стремилась куда-то, къ кому-то.

Теа.

Гамба

П Р И В О Й.

Дивныхъ звоновъ полна
Обнимаетъ волна
Потемнѣвшій гранитный утесъ,
Что какъ стражъ-великанъ
Злой тоской обуянъ
Надъ пучиной вершину вознесъ.

И лепечутъ слезинки шалуньи волны
О миражахъ далекой страны,
О зеркальныхъ заливахъ, нѣмыхъ берегахъ,
Гдѣ движенія легки и волны.

И зоветъ великана ласкаясь волна:
— „Въ царство грезъ мы съ тобой улетимъ.
Тамъ немеркнувшій свѣтъ, тамъ царить тишина,
Тамъ печаль улетаетъ, какъ дымъ“.—

Но суровый утесъ
Мощной грудью приросъ
Къ громамъ мертвыхъ, незбылемыхъ скаль...
Пролетали года
Но утесъ никогда
О сосѣдствѣ иномъ не мечталъ.

Тихоструйной волны старику не понять...
Негодую отпрянуть волна,
Съ буйнымъ вѣтромъ уйдетъ, чтобъ ему рассказать
Свою чудную сказку она...

И умчить ее вѣтеръ свободный назадъ,
Въ даль, гдѣ море, играя, шумить,
Гдѣ разгульный просторъ, гдѣ румяный закатъ
Раскаленнымъ металломъ блестятъ...

И, цѣлуя красавца забудетъ волна
Про печальный поникшій утесъ.
Зарокочетъ любовно и страсти полна,
Улетитъ въ мѣръ ласкающихъ грезъ...

Гамба.

Г. Новый.

Аллея Вечернихъ Мечтаній.

Страничка.

Любѣ.

Ища забытїя отъ тоски, окруженный мнимыми
друзьями, осушалъ я бокалы пѣнящагося вина.

А музыка играла „Голосъ страданья“.
Я забылся, увлекся... И въ минуту восторга я
пилъ за Березку, что одиноко, тоскую, стояла на гор-
ныхъ высотахъ Дарьяла.

А ты грустно стояла около меня.

—:—
Луна стыдливо улыбалась.

Мы молчали. Только Ріонъ журчалъ навѣвая
грусть и желаніе.

Ты забылась, увлеклась... И въ минуту востор-
га, смотря на спящую, даль запѣла:

Чудо, чудо, чу-удо, чудо чудеса,
Для меня раздолье поля да лѣса!

Мы очнулись отъ лучей умывающагося солнца.

—:—
Вечерняя толпа Руставельскаго проспекта весе-
ло гудѣла.

Столица отдавалась безпечности, А мы счастли-
вые, затерянные въ чуждой, но родной толпѣ, спѣ-
шили ко мнѣ на безумный карнавалъ любви.

Разъ ты даже разсердилась на меня...

Безуміе Тифлиса продолжалось семь дней и
семь ночей...

—:—

Помнишь „испытаніе“ въ Александровскомъ
саду?

Какъ хороша ты была въ минуту огорченія?
А слезы?

Не тѣ, на пляжѣ, въ послѣдній часъ раставанія...
Александровскій садъ!

Каждое твое деревцо свидѣтель счастья былого...

Шесть мѣсяцевъ счастье продолжалось...

Шесть мѣсяцевъ!..

—:—

„Что прошло, того не будетъ.“

„Тотъ умретъ, того забудутъ“

„Не вернется никогда“

Счастье дней давно прошедшихъ.

—:—

— А я жду.

— Зачѣмъ?

— Не знаю.

Ждать приятно...

— Она спитъ!

— Я отвѣта ожидаю...

— Отъ нея?

— Да... можетъ быть...

Г. Новый.

М. Пріоровъ.

Гдѣ вы теперь?..

Миниатюра.

Гдѣ вы теперь?..
Что съ вами?..
Кто любить васъ и любить такъ, какъ я любилъ когда-то?..

Помнится... Въ васъ юность свѣжестью предъутренней зари дышала. Вы были такъ изящны и милы. Въ глазахъ большихъ, глубокихъ, какъ озера, сіяющихъ морской голубиной,—таилась грусть. На пышныхъ же рѣсницахъ покоилась печаль. На блѣдномъ личикѣ лежало два румянца. И я... Я такъ любилъ васъ... Любилъ безумно, страстно, горячо... Любилъ быть можетъ такъ, какъ въ жизни любятъ только разъ...

Я иногда страдалъ и мучился тоскливо... Безвѣстностью томился и болѣлъ душой...
Когда же вы сказали мнѣ, что любите меня,—передо мной раскрылся новый міръ... міръ наслаждений и безконечно сладкихъ и чудесныхъ упоеній.

Къ нимъ безотчетно потянулся я. Хотѣлъ ихъ пережить... Но вы?! Вы были сдержаны, задумчивы и молчаливы... Не разъ пытался я васъ пробудить... Вдохнуть въ васъ творчество, слегка приблизить къ счастью, чтобъ вы, упившись имъ чуть-чуть, создали бъ жизнь иную, какъ солнце лѣта,—яркую...

Безъ васъ не могъ прожить я и минуты. Къ вамъ весь стремился я душою, мыслями и тѣломъ. Во снѣ и на яву. Всегда...

Моей мечтою были вы...
Мечту свою лелѣялъ и ласкалъ я и мнѣ порою чудилось, что я ласкаю васъ. Я жаждалъ вашихъ ласкъ. Я жаждалъ губъ прикосновеній... Вы это знали. Я говорилъ вамъ... Но вы?!... И, если иногда срывалъ я поцѣлуи, то вы шептали мнѣ съ мольбой:

— Не надо...

Слегка какъ будто забывались... А очнувшись. Смотрѣли чуждо мнѣ въ глаза. И видѣлъ я, что вамъ я не родной...

Дни шли...

Любовь моя, какъ мнѣ казалось, расцвѣтала, дурманила меня. И я сгоралъ весь отъ желаній...

Вы... вы это чувствовали. Дразнили. Вамъ это нравилось... Когда же я сказалъ вамъ:

— Моею будьте вы...

Вы уронили мнѣ:

— Потомъ...

Къ груди моей прижавшись чуть... И думалъ я:

— Да... вы моя...

И вотъ, однажды, въ лѣтній вечеръ, въ уснушемъ паркѣ—я встрѣтилъ васъ.
Плыла луна... Блестѣли звѣзды... И было тихо...
Я обнялъ васъ... Коснулся вашихъ губъ, отвѣтившимъ мнѣ страстнымъ поцѣлуемъ. Потомъ еще...
И, такъ какъ вы сопротивлялись слабо, я сталъ ласкать смѣлѣе васъ...
Но въ тотъ моментъ, когда боготворилъ васъ я,—вы вдругъ случайно вырвались... Съ прекрасныхъ губъ сорвался звонкій смѣхъ и замеръ... вдалекѣ...

Одинъ въ объятяхъ темной ночи, когда зашла луна за облака—въ тиши уединенья бродилъ я долго въ томъ же паркѣ... И, изнывая отъ тоски, почти нѣмѣя отъ мелькнувшей мысли, что вы... вы не любите—лгали...—уже безъ грезъ, съ разбитой—вами же мечтой,—я васъ рѣшилъ покинуть... И покинуть навсегда...

Я уѣзжалъ...

Вы знали и пришли. Хотѣли говорить—молчали... Но васъ я понималъ тогда.

Въ глазахъ печальныхъ грустныхъ вашихъ столько было любви, мольбы, тоски, что я не въ силахъ былъ, не могъ не вѣрить вамъ, что вы въ тотъ мигъ любили... Но я? Я могъ сказать одно, что и сказалъ тогда:

— Зачѣмъ?! Зачѣмъ все то, что жаждалъ я, что грѣло бы любовь, какъ солнце лѣто, что озарить могло бы счастьемъ нашу жизнь не дали вы?.. Зачѣмъ меня вы не ласкали... не захотѣли быть моею?..

Уѣхалъ я...

Года прошли...

Но часто,—часто вспоминалъ я васъ, какъ вспоминаю и сейчасъ... И думаю, какъ думалъ:—

Гдѣ вы теперь?..

Что съ вами?..

Кто любить васъ и любить такъ, какъ я любилъ когда-то?..

М. Пріоровъ.

Б. Корильевъ.

Зеленый мышь.

Моей женѣ.

Совсѣмъ въ лѣсу нашъ сѣрый домикъ.
Никто не шлетъ сюда газетъ.
У насъ лишь гамсуновскій томикъ
И ничего на завтра нѣтъ.

Читать „Викторію“ здѣсь странно.
Какъ-будто тѣ же срывы, лѣсъ...
И кажется, что утромъ рано
Вотъ—вотъ пройдетъ Юганессъ.

Б. Корильевъ.

В. Зданевичъ.

Тазелла ховобрачкой.

Когда уста твои ласкалъ
Виномъ наполненный бокалъ,
Я въ очередномъ забытьѣ
Шепталъ тебѣ свой мадригалъ.
Женихъ твой былъ мнѣ ненавистенъ.
Звѣриный чудился оскаль
Въ его лицѣ, когда къ тебѣ
Онъ наклонялся. Изнемогалъ
На брачномъ пирѣ твой шѣвецъ.
Хотѣлось свѣтскій свой закалъ
Отбросить въ сторону и крикнуть
До боли дерзко: прочь, шакалъ!

В. Зданевичъ.

Л. Мирянинъ.

Гимнъ Гетерѣ.

— Посмотри за окномъ еще черная ночь, только небо вздрагиваетъ въ предразсвѣтныхъ судорогахъ.

— Не скоро утро. Еще долгіе часы мы будемъ владѣть другъ другомъ.

— Ты дрожишь отъ послѣдней ласки... Дыханіе твое неровно, я слышу, какъ громко бьется твое сердце, я осязаю черезъ влажную кожу, какъ течетъ разгоряченная кровь, словно гдѣ-то просачивается и звенитъ подземный ключъ.

— Я снова припаду къ твоимъ губамъ и маленькими глотками стану пить наслаждение—пьяный медъ любви...

— Я наклонюсь близко, близко къ тебѣ... Больно отъ близости, жутко скрестившихся взглядовъ...

— Кто ты? Кто ты?

— Молчишь... Развѣ ты когда либо знала кто ты?

— Лишь въ темнотѣ я различаю на бѣломъ лицѣ, черной, четкій рисунокъ губъ, жемчугъ стиснутыхъ зубовъ и бѣлки, унесенныхъ страстью глазъ.

— Цвѣты ли въ вазѣ, твои духи, или тѣло такъ остро дразнить... Разсудокъ мой мутится... Я пьянъ тобой, и тянется душа высоко, высоко, легко...

— Изысканныхъ волнений бездонный водоємъ...

— Ты вѣчная, ты вѣчная женщина!

— Ты, идолъ языческой, ты символъ неутоленности...

— Ты, въ вѣкахъ одна и та же, одна и та же...

— Въ тебѣ Ассирія, Египетъ, Эллада и Римъ и Парижъ.

— Милліоны до меня, уже ушедшихъ, посвятили себя твоему имени, сожгли себя у ногъ твоихъ. Милліоны еще не родившихся, будутъ тянуться къ тебѣ, какъ къ неизбежному, съ простертыми руками, съ высохшими отъ вождѣленія губами, будутъ покорно приносить тебѣ дары юности, часы зрѣлыхъ лѣтъ и горечь воспоминаній въ старости.

— Тебѣ, единой, тебѣ безсмертной!

— Еще утро не скоро, но скупо я считаю уходящія минуты... Приглаживаю, спадающія на лобъ пряди волосъ. Беру твою голову въ руки и снова, какъ раньше, пристально, не отводя взгляда, смотрю на тебя.

— Въ сумеркахъ комнаты вижу лицо твое матовое съ погасшими, утомленными чертами. Сквозь полусонъ, свѣтится улыбка. Дрожащая въ углахъ губъ, улыбка.

— Я знаю, я знаю, что мы легко разстанемся...

— Когда за окномъ шумъ утра застучитъ въ ритмы будней, ты осторожно высвободишься изъ моихъ объятий, безшумно надѣнешь платя и уйдешь...

— Я знаю, у меня заболитъ, сожмется на секунду сердце и что-то станетъ непонятнымъ и будетъ жаль себя...

— Ты же уйдешь поспѣшно, унося съ собой улыбку, дрожащую въ углахъ губъ, и запахъ не то цвѣтовъ, не то духовъ и тѣла вмѣстѣ...

Л. Мирянинъ.

Н. Нелидская.

ТОСКА.

Пѣсни вечерней тишины.

I.

Мы, какъ два исполинскихъ орла, парили въ блескѣ
солнечнаго дня, поднимались высоко мы надъ рвомъ
и летали, кружились съ тобою вдвоемъ.

Но потомъ вдругъ, взмахнувъ ты крыломъ, поднялся
надъ скалой, улетьлѣлъ.. А надъ рвомъ я, оставшись
одна, все летала, все ждала и звала все тебя.

Вдругъ въ горахъ сталъ туманъ. Поднялся ураганъ.
Подхватилъ, закружилъ и понесъ онъ меня. Я бо-
роталась... упала... сломала крыло.. Было такъ тяжело.

Надъ нависшей скалою я лежала одна и все жда-
ла, все звала тебя..

II.

О, если-бы могъ ты понять, какъ мнѣ жить и лю-
бить тяжело. Но тебѣ никогда, никогда не узнать—
это все отъ тебя далеко, далеко...

III.

Не напоминайте, Волны, мнѣ о любви моей ушед-
шей, не шумите!.. Не вызывайте въ сердце боль—
Молчите!..

Вашъ плескъ, касаясь слуха моего, будить въ серд-
цѣ больныя раны его,—
Молчите!..

Сколько звуковъ отдаленныхъ и близкихъ сложили
внѣ пѣсняхъ своихъ... То пѣсни вѣдь ушедшихъ
дней моихъ. Если бъ отъ васъ уйти мнѣ, уйти бы,
если-бъ застыть, утихнуть-бъ могли вы... Но шумъ
вашъ слышнѣе всего на свѣтѣ!

О, волны, мнѣ больно отъ васъ—
Молчите!..

IV.

Научи ты, скажи, какъ мнѣ жить безъ тебя?

Блеснетъ солнце въ сіяніи дня... Для меня оно ночь
безъ огня.

Все одна мысль, одна... Не найти мнѣ покоя отъ
сна! Я люблю все тебя и, какъ раньше, тогда моя
жизнь тобою вся полна.

Было счастье: любовь... все умерло... Стала жизнь
пуста, какъ могила темна.

Научи ты, скажи, какъ мнѣ жить безъ тебя?

V.

А вы не бойтесь?

Я смогу полюбить. Васъ я буду слезами и страстью
томить.. А любовь будетъ та лишь страданіемъ то-
ски, и восторги любви смѣнятъ муки одни.

Я буду смѣяться, рыдать отъ любви... и я не уйду,
не забуду... Что сдѣлаете вы?

Построивъ храмъ, я буду въ немъ рабой и жрицей,
раба любви своей, и я буду въ немъ царицей.

Я смогу полюбить и я буду любить...
Я буду смѣяться, рыдать и томить...

А вы не бойтесь?

Моя любовь вѣдь отъ тоски..

Н. Нелидская.

Ганааръ.

Въ альбомѣ.

Заніѣ.

Если-бъ знали, какъ тоскую про васъ
я въ бѣлыя ночи,
когда-бъ засыпали,
вспоминали-бъ меня,
закрывая очи...
Если бъ знали!..

Если-бъ знали, какъ безумно
одинокъ я безъ васъ
обо мнѣ мечтали,
преждѣ чѣмъ закрыли-бы глазъ...
Если-бъ знали!..

Если-бъ знали, если бъ знали
про мое увлеченіе
вы-бъ меня приласкали
позабывъ незнакомство
и сомнѣніе...
Если-бъ знали!..

Ганааръ.

ხვანცარიკაძე.

კ ა რ ო ლ ი ე ბ ი

3. ი ა შ ვ ი ლ ი ვ ი თ

წმინდის გრძელეზი.

ეხ, საქართველოვ! გაგიმრაველდა ნაძირალები.
ჩემს მახვილ ყურებს აღარ ესმის კვლავ ის მარშია,
როდესაც ყველა თვალს იფუნტდა ნამძინარები.
ცოტა გაუხიზლდა და მრავალი კვლავ სიზმარშია.

მკერავს—კერვის დროს არა თიანე აქვს სათითური.
„ქალი ძროხა“ ასე ამბობს ფრიდრიხი ნიცშე,
ამრავლეთ ხალხი, ნუ ხართ ყველა ბლუ და ბითური.
ქვეს ძალას ვატან და ვგოვლები, ღმერთო იცი შენ,
ტყვიის ფერ ცაში ავაცურებ ხავერდის პორცის
და შუა გზიდან გადმოვყური თბილისის თიანეებს,
ქინკების ლეკუოს ვამჯობინებ—გიჟების ხორუმს
ღინჯი ტრამვაი ვერის ხილზე დაიქვითანებს.

საიქიოში შევიტრები სიღარბისლით,
ქორწილს გადაიხთი უჩვეულოს და ჯერ არ ნახულს:
შოთას მოვიწვევ—არშიუ ბესიკს თვის მუნჯი ქვისლით,
ივანე პეტრიწს, თედო ღედელსა და წმინდა ხაჯულს.

ჩვენი გაჩენით საქართველომ არ იზარალა.
ბევრ გაუთელელსა ვასუფთავებთ ვასალამინებთ.
ღმერთმა დასწყევლოს უშნოთ კმული ეს ხიზალა
ყვითლო მტრებო, მაგ მუქართ ვერ დაგვაშინებთ.

ეშხით დამაყრის მწველს დამა ისრებს,
ოდეს სურს მიძღენას კოცნის გამაში,
და ისეთ რამეს კი დამაკისრებს,
რაც არ მომხდარა არც ერთ დრამაში.

ზიხლით უცქერის ყველა არ ტახებს.
აზმორებს კნებით, ვით მონა შენა.
ამხვევრებს მხეზე სოველ არტახებს,
რომ სიო მოხვდეს მითთ მონაბერი.

მისი ღრმა სახე წითლად დაისობს.
ამშვენებს ვარდი გულს დაბნეული.
ვისაც სურს ყველას მკერდზე დაისობს,
ბრძენი იყოს თუ ქკუ დაბნეული.

მან დამიკარგა მე მყუდროება.
შევიტენ მისგან დაწუნებული.
და რომ შემძაგდა ეს ყრუ დროება,
ყველანი იყვენ დარწმუნებული.

მოვკალ, აუგე კოცნის აკლდამა,
(ღამე ვერ ვკეცავ თვალს შეისრულებს)
დავწერე ლოდზე: თუ რაც აკლდა მას
აქ ვერ უხზე და იქ შეისრულებს.

მე ვაფასებდი სინამდვილეში
(ვილაცის ფეხზე ტირის ტუფლები).
ცივ საფლავს მისი მივანდვე ლეში.
ყვავილები ყავს ქირისუფლები.

თვალემა ცრემლით გადამეცვარა,
მივმართე ისევე სცენას, კულისებს.
ისედაც ვწუხვარ-გადამეცვალა,
ვთხოვთ კითხვებით ნუ გამაგულისებთ.

ი. გ რ ი შ ა შ ვ ი ლ ი ვ ი თ

აბა, კარგი გასწორე ჯერ კუთხეში ეგ ბრიხენტი,
მერე გვერდით მომიჯექი ჩემი გულის პრეზიდენტი.
შენ ხარ ჩემთვის კომიტეტი, ბიურო და პარლამენტი,
ჩემი სიყრმის მეგობარი, და მქნარი გულის აგენტი.
მე „უ კამინას“ გიმღერებ, შენ კი აკომპანიმენტი
თითების კრაქუნით შექმენ, როგორც ნაზი ინსტრუმენტი,
ისე რომა არ გვეყოლოს ამ ბაუშში კონკურენტი.
იქნებ ფიქრობ, რომ ჩემსავით სხვა გაგართობს შენ სტუდენტი?
არა, არა! შენ ხარ ჩემი მქნარ გულის კორესპონდენტი.
მხოლოდ შენთვის, შენ გულისთვის დავალ ყველგან მარტო, კენტი,
გამოვდივარ სიყვარულთან, როგორც მკოდნე ოპონენტი..
იქნების სთქვა: „შენ არა ხარ ჯენტლმენი და დეკადენტი!“..
თუ არ გჯერა, ჰა, ინებე ყველა ჩემი დოკუმენტი.
ხომ დარწმუნდი, არ ვყოფილვარ საშიშარი ელემენტი,
და არც იყო, რაც ვითხარი ჩემგან უშნო კომპლიმენტი ..
გამოვინახე, გამოვკებნე შესაფერი მე მომენტი
და მსურს ესლა რომ გეშალო მაგ ტუჩზე კოცნის ღენტი.
ოი! შენ კი გენაცვალავს გრიშაშვილის ტრიოლენტი!..

ხვანცარიკაძე.

„ბ ა რ რ ი კ ა ლ ი“

ნამუში გაკრეტიანებისა.

ქართველებს ბევრი ცუდი ჩვეულება აქვს და მათ შორის ერთი უკუდესთაგანია გადაძალაშება. ძნელად შეხვედებით ისეთ რამეს, რაც ქართველს დაეწყოს და არ გადაემლაშებინოს.

მაგრამ ცისფერ ყანწლებს რომ მოუფიქრათ ეს გადაძალაშებაზე მეტია. ეს გადაკარება, უკანასკნელი აგონაა. თუ ს. ფედერალისტები უნდა გაემგზავრონ ბახელის სანატორიისაკენ „ცისფერი ყანწლები“ წინ უნდა მიუძღოდნენ მათ. ამ აზრის საუკეთესო დამამტკიცებელია მათი უკანასკნელი ორგანო „ბარრიკადი“.

მაგრამ დავიწყეთ თავიდან, ყოველ ადამიანს, ჯგუფს თუ კლასს ცხოვრებაში თავისი იტორიული მისია აქვს დაკისრებული. ნეტავი მას ვინც შეიგნებს თავის მისიას და მოვალეობის შესრულების შეზღვევას ისეთივე კეთილშობილურად ჩამოშორდება ასპარეზს როგორც გამოვიდა თავის ასსებობის რაობის გადაშასალათ. მაგრამ უბადრუკნი, რომელნიც არ კმაყოფილდებიან ცხოვრების ულმობელ გადაწყვეტილების ნაკისრით და ვიყურებთ მისწრაფვან შეუძლებელის შესაძლებლობათ, თავის წინდა მოწოდებას გადაცილებულნი გაკრეტიანდებიან და იწყებენ ბახელის სანატორიისაკენ გზის ძებნას.

გეოგრაფულმა ტრადიციამ (გრიგოლ რობაქიძის თქმა), ისტორიის აუცილებლობამ ისეთ მდგომარეობაში ჩააყენა საქართველო, რომ მესამოკანთა სამოქალაქო მოტივი იყო ერთად ერთი სწორი გეზი ქართული ლიტერატურა ხელოვნებისა ქართველთა ეროვნული სახის შესარჩენად, როგორც რუსეთში ოქტომბრის ამბოხების შემდეგ, რესპუბლიკის ეხლანდელ მესაქეთა გზა იყო ერთად ერთი ერის ფიზიკურ არსებობის შესანარჩუნებლათ და ის ვინც ილიასა და აკაკის სახელს ვა-

რამ გაგელსავით უწმინდურათ იხსენიებს, იგი გაკრეტიანებულია, როგორც ქართველი კომუნისტები და ვეშაპელისტები, რადგან წარსულთა დროთა განცდას სინჯავენ ხელოვნების თანამედროვე პრიზმით.

სამოქალაქო მოტრევა ლიტერატურაში შესარულთა თავისი წმინდა მისია. აზღვავებულმა დემოკრატებმა მისხო ბჭენი შონობისანი, ძირიანი გადატეხა მოხთა ცხოვრებაში და ლიტერატურამაც განიცადა გადატეხის შეუპოვრობა. და ეს მოხთა შეიძლება უფრო აღრე, ვიდრე თვით გადატეხა. საჭირო იყო სიტყვა გაბედული, ახალი ფორმა, ახალ-შინაარსი თვით ცხოვრებამ გაშალა. ეს დიადი ისტორიული მისია ბედმა „ცისფერ ყანწებს“ არგუნა. მათ გაბედულათ გადაისროლეს ცეცხლოვანი სიტყვა მოღვექსეთა მოღუნებულ მასაში. მათ ჩინებულათ შესარულეს თავის მისია. დაიბდა ახალი სიტყვა, ახალი ფორმა. გალაკიონ ტაბიძემ მათ მეგობრობით ნახა თავისი თავი, თუმცა არ ცისფერყანწლებულა.

ამით დასრულდა ცისფერ ყანწელთა მისია. ისინი მოკვდნ. როგორც ძველი მწერლებიდან (მაგ. ია ეკალაძიდან, მიუხედავთ მისი საქაო სიახალგაზდავისა) ქართული ლიტერატურა ახალს არაფერს არ ელის ისე ცისფერი ყანწლები ჩვენ ახალს ვერ მოგვცემენ. მათ შეუძლიათ მხოლოთ გადრწავება უკვე გადაშლილ ნამუშევარისა. შეიძლება ძნელი ასატანი იყოს ოცდამეცხრე წელზე სიკვდილი, მაგრამ რას იხან: ასეთია ცხოვრების ულმობელი კანონი. ყოველ შემთხვევაში ოცდამეცხრე წელზე სიკვდილი სჯობს გადარწვას.

მაგრამ ცისფერყანწლებმა გადაამლაშეს და ისე ქლავრ, რომ გაკრეტიანების გზაზე დადგნ. ისინი არ დაკმაყოფილდნ ისტორიისგან მინიჭებულ როლით. მოინდომეს კი-

დეე ახალის შექმნა, აქედან იწყება ქართული ხელოვნების ტანჯვა, ჯვარცმა და ცისფერყანწლების დამარცხება. ყოველი მათი ცდა ახალის შექმნისა, თავის როლის გადაღობაზე მათ დაპარტყებას აღრმევდად გადაგარების გზაზე აყენებდა მათ. ამის საუცხოვო მაგალითია ცისფერ ყანწელთა გაზეთი „ბარრიკადი“.

სამინელი დაწვროლმანება და საკუთარი თავის გაშარყება. მარტო ის რათ ღირს, რომ გაზეთს აწერია:

პოეზია, ესტეტიკა, პოლიტიკა.

ვინ არ იცის რა პოლიტიკოსებია ტიცინ ტაბიძე, გრიგოლ რობაქიძე, პაოლო იაშვილი, ან ნიკ. მიწიშვილი. აქ დამახასიათებელია სულ სხვა: პოეზიის და პოლიტიკის შეერთება, ის რაც ყველაზე მახვილი არაღი იყო ცისფერყანწელთა ხელში ძველი შკოლის წინააღმდეგ, რის წინააღმდეგ იბრძოდნ, რაისთვისაც დამოუძნებელ კრების არჩევნებში ცალკე სითთ გამოვიდნ, თუმცა ყოველი მათგანი რომელიმე პოლიტიკურ პარტიის წევრი იყო.

ი. გრიშაშვილი, რომლის მუდმივი მებოტბე იყო ცისფერყანწელთა მამამთავარი გრ რობაქიძე (იხ. გრ. რობაქიძის წინათქმა „ლიელაში“), ავლაბრის კინტოების, ყალბი ფულის მქრელების და ჯიბგირების ტოლათ გახადეს. პსევდონომის ხმარებაც არ აღარსეს და ნამდვილ გვართ ასახელებნ. ისე დაწვროლმანდნ, რომ ძველი კინტოურ კილოზე ნაწერებიც წამოაყვედრეს. აღბათ გრ. რობაქიძეს დაავიწყდა გაბედული თქმა, რომელიც ქუთაისში „ცისფერ ყანწების“ დასაცვლექსიაში გადმოისროლა: „ყაჩაღი რომ იყოს არ დავეძებ თუ კი მგოსანიაო“.

და ყველა ეს იმიტომ, რომ ი. გრიშაშვილი ჩამოშორდა მათ წრეს.

შემდეგ.

შეადარეთ „ცისფერ ყანწების“ პირველი მანიფესტი და „ბარრიკადის“ მანიფესტი. მე მგონია ეს უკანასკნელი სიტყვა „მანიფესტის“ შეურაცხყოფა და ყველაზე მეტათამას სიტყვის „ქურუმნი“ ცისფერ ყანწელები უნდა გრძნობდნენ.

მე არ შეევეხები „ქართულ პრესას“, რომელსაც სერიოზულ წერილის პრეტენზიები აქვს და რომელიც მხოლოდ ვარამ გაგელის პრესის უცოდინარობას ამტკიცებს. მე მინდა ორიოდ სიტყვა ვსთქვა გრაგოლ რობაქიძის მესახეზე.

ერთხელ ქუთაისის თეატრში გრ. რობაქიძემ საზოგადოების თანადარებით ერთ ყმაწვილზე დაცინებით სთქვა: „აღმათ სოციალისტი იქნებაო. ჯენტლმენი მაგას არ იკადრებსო“. იგივე რობაქიძე ვეროპის სოციალისტურ დელეგაციას ეუბნება: „უმეტესი ჩვენგანი სოციალიზმს უცქერის ისე, როგორც ანატოლ ფრანსი. ხოლო ყველას გვესმის სპალენძის საყვირები ემილ ვერხარენის, სადაც იჭრინ მძიმე რიტმები, დიდრონ მასათა მიერ აგორებულინი“. თუმცა საკვირველი არ არის: ამბობენ გრ. რობაქიძეს ძლიერ უყვარს ლანაზა პოზა, რაგინდ

უჩვეულო და პრინციპიალურათ მიუღებელი იყოს იგი მისთვის.

ჩაუყვებო ქვევით.

„მაშინ, როცა რუსეთში აწერილობდა პეტრე ჩადაცივის [„ფილოსოფიური წერილები“, რომლის ანალიზი რუსეთის პრობლემის დღესაც აუხსნელია. საქართველოში იმ დროს ჟურნალებში მოკათსვის წერილები იმეჭდებოდა“ (ქრ. პრესა).

დღეს, მეოცე საუკუნეში ხალხი, რომელსაც თავი უმაღლეს კულტურის მატარებლათ მოაქვს, რომელიც ირცხვენს მესამოცე წლების ლიტერატურას ქრონიკაში (იხ. „ბარრიკადი № 1) პირველ ადგილზე სწერს:

„ვალ გაფრინდა შვილს, ნ. ლორთქიფანიძეს, სანდრო ცირეკიძეს, კოლ. ნადირაძეს. მასალები დაგვიანდა. დავიწყეთ „ყანწების“ აწყობა, ოთხშაბათს ქუთაისში ჩამოვალთ“.

ამას მარტო რძლის ორსულობის მოკითხვის ამბავი აკლია.

ან და:

„ბარრიკადი“ აპირებს ქართული თეატრის და სეზონის შესახებ წერილის დაწერას. ეს უნდა ახსოვდეს ახალ თეატრის დირექციას“.

რა შეიძლება ამას დავარქვათ

გარდა მასხარაობისა, ლაზღანდარობისა.

განა ეს ქართული პრესის შეურაცყოფა, დაცინვა არაა? რაშია საქმე?

წაიკითხეთ პ. იაშვილის „პოემა ჩემი რამოდენიმეთ გადარევისა“ და მიხედვით,

„დაინგრა ტენი... დავეხეტები“
ან და

„როდესაც იყო სუსტი პატარა
„მკითხავმა უთხრა: „იყავ გმირია“
„ოცდა რვა წელი მაა გაატარა,
„და ოცდა ცხრაზე გადაარია.
„იყოს უკვდავი მისი სამარე
„და იქ შეევესოს ამ ქვეყნის
ნაკლი...“

„იქ ყავდეს ცოლათ მეფე თამარი
„და მაყრად ყავდეს მეფე ირაკლი.
ეს მარტო პ. იაშვილის კი არა ყველა ცისფერ ყანწელების ეპიტაფიაა, ისე როგორც „ბარრიკადი“ მათი გაკრეტილების ნიმუშია. და გზა ბაზელის სანატორიისაკენ თუ ვიქმეს ესაჭიროება ყველაზე უწინ „ბარრიკადელებს“ თუმცა, რამდენათაც ჩვენ ვიცით, იქ გაყვებს არ არჩენენ, ხოლო ყვითელი სახლი ქუთაისშიც არის.

ვანო ბარამელი.

გიორგი სააკაძე

(სიუჟეტი აღებულია)

შარჟი 1 სურათად.

მომხმედნი: რექტორი, დრამატურგი.

სემენა: რექტორის; გაბინეტი.

რექტორი. — (ზის მკვადასთან, ის-მის კაკუნა) შემოდი.

დრამატურგი. — (შემოდის) უკვე შემოკვდი. თქვენა ხართ რექტორი? ძალიან სასიამოვნოა. დაბრძანდით.

რექტორი. — მე უკვე ვზივარ.

დრამატურგი. — მაშ მე დავუჯდება. (ჯდება) უნდა მოგახსენოთ, რომ მე განლაგართ დრამატურგი.

რექტორი. — ძალიან სასიამოვნოა. რით შემიძლია გემსახუროთ?

დრამატურგი. — ეს არის ესლა ჩემს ბაძაშვილთან ვყავი. ნამდვილი პსიხოპატია. ვეკითხები: „გოგონი სააკაძეზე პიესას არა სწერ მეოქი?“ — „არა, არა ვწერო“. როგორ მოგწონთ, პა?

რექტორი. — სწორეთ კრეტინი ყოფილა.

დრამატურგი. — სულელი და ჩერჩეტი.

რექტორი. — ნამდვილათ გამოტვინებულა.

დრამატურგი. — დილ! ჰო, და მე დავწერე პიესა. სახელათ ჰქეიან „შესანიშნავი სარდალი“. თქვენ იცით. რომ გიორგი სააკაძე ჩინებული სარდალი იყო.

რექტორი. — (დაცინვით) ნუ თუქ რას ლაპარაკობთ!

დრამატურგი. — ღმერთს გეფიცებთ, მაგის შესახებ სადაც რაღაც წავიკითხე. ამობენ, რომ რამდენიმე ხანს მეფობდა კიდევცაო. არა, წარმოიდგინეთ, უბრალო მოურავი და გამეფდა! აბა აიღეთ ესლანდელი ჩვენი ქალაქის მოურავები — ფიქრიც კი სირცხვილია მაოხე. როგორც იტყვიან არც ძმარი და არც წყალიო. ჰო, ერთი ანგდოტი გავიგონე სააკაძის შესახებ. ერთი და ქართლის დედოფლად გაუხდია, დედა ქსნის საერისთაოს მმართველად დაუნიშნავს და თითონ კი სრულიად

საქართველოს მეფედ გამხდარა. სასაცილო არ არის?!

რექტორი. — (სრულიად ისტორიულ ბასის თქმას) კარგი პიესა დასწერეთ? დრამატურგი. — პიესა, როგორც ყველა პიესა. ხომ გაგიგონიათ მაწონს კოვზითა სქამენო.

რექტორი. — ჰმ! ეგ ძალიან კარგი ჩვეულებაა. რა წყაროებით ხელმძღვანელობდით?

დრამატურგი. — როგორა?

რექტორი. — მე ვამბობ, როდესაც პიესას სწერდით ხომ წყაროებით საჩვენებლობდით?

დრამატურგი. — რასაკვირველია! მთელი ზაფხული ბორჯომში გავატარე.

რექტორი. — მაშასადამე არ გისარგებლიათ?!

დრამატურგი. — სწორეთ რომ ვსარგებლობდი.

რექტორი. (კაუზუნდავთ) მერე განა. იქ შეიძლება.. მონახო...

დრამატურგი. — თქვენ გეტყობათ თავის დღეში არ ყოფილხართ ბორჯომში. იქ არის მზავე წყალი ორ გვარი: თბილი და ცივი. არის აგრეთვე რკინის წყალიც.

რექტორი. — აა, ესლა მივხვდი, გმადლობთ! არ შეგიძლიათ ისე მოკლეთ მიამბოთ თქვენი პიესის შინაარსი.

დრამატურგი. — სიამოვნებით! (დიდი სრულმეტყველებით) თქვენ ხომ იცით, რომ გიორგი სააკაძე სტამბოლში იყო.

რექტორი. — ჰო, რაღაც პაგ გვარი ბუნდოვანი ხმები დადიოდა, მაგრამ არავიპარო მნიშვნელობა არ მიმიცია.

დრამატურგი. — ტყვილათ გინებებით. ეს ფაქტი. სააკაძე იყო იქ. მე გავიგე აგრეთვე, რომ იმ დროს ოსმალეთის პრეზენტი ვეზირის სასახლე დაუწავდა.

რექტორი. (კოტა დაცინვით) მეტად საწყენია. დახვეწული თუ იყო?

დრამატურგი. — საქმეც ეგ არის, რომ არა!

რექტორი. — (თავისთვის) ეს რა ვირია თქვენი ჭირიმეთ!

დრამატურგი. — რა ბრძანეთ?

რექტორი. — არაფერი. მოუთმენლად ველი მეოქი შემდეგს.

დრამატურგი. — ჰო და წარმოიდგინეთ — სააკაძე იღვა თურმე თავის მხლებლებით პატარა გორაკზე და მსცქერდა როგორ იწოდა უზარმაზარი სასახლე. იმ დროს იმას იქა ზღებია პატარა კახი, გიორგი გვახვია, ზაქარია მხარგრძელი, დიდი მოურავი, მიხაკო წერეთელი...

რექტორი. — მოითმინეთ, მოითმინეთ, რომელი მიხაკო წერეთელი?

დრამატურგი. — როგორ თუ რომელი? ცნობილი მიხაკო წერეთელი, ბათონი, რომელიც წინათ გერმანიაში გაიქცა და საქართველოსთვის მეფეთ ვილაც გერმანელ პრინცს აშხადებდა.

რექტორი. — აა, მესმის. მხოლოდ ეგ წინად კი არა, შემდეგ იყო. თუმცა ეგ არაფერია. მე მხოლოდ ის მინდა გითხრათ, რომ მხლებელთა შორის ერთი საკვირველი პირი დაასახელებთ. — დიდი მოურავი.

დრამატურგი. — სწორედ. მერე რა არის მანდ გასაკვირველი?

რექტორი. — დიდი მოურავი, ხომ იგივე სააკაძეა?

დრამატურგი. — ეჰ, ერთი თქვენცა! რეებს არ მოიგონებთ... იყო სარდალი სააკაძე, და იყო დიდი მოურავი.

რექტორი. — ჰო, მაგრამ გეფიცებთ, რომ სააკაძე და დიდი მოურავი ერთი და იგივე პირია.

დრამატურგი. — დასწყევლოს ღმერთმა რა ყოფილა. მეც კი მიკვირდა, რა არის რომ ყოველთვის ერთად არიან მეოქი. სადაც სააკაძეა, იქვე დიდი მოურავიც. მართალი გითხრათ, მე იმისი ეჭვიმე მეგონა. ეც კი ძალიანა მწყენს.

რექტორი. — რა არის მანდ საწყენი?

დრამატურგი. -- როგორ არ არის! მე მოურავს სულ სხვა ხასიათი მივეცი. ის ცოტა გაიძვერა და სააკაძე კი პირდაპირია, გმირი. ისინი ხშირად დაობენ ერთმანეთთან. ერთხელ მოურავი თავიდანაც კი მოიშორა სააკაძემ. მე იქ სიყვარულის ქსელიც კი მაქვს გაბმული. ორივეს სულთანის ულამაზესი მხევალი შეუყვარდათ--მხეველათ მყავს გამოყვანილი ციციანოვა. სასახლის დაწვის დროს უნდოდა სტამბოლიდან გაქცეულიყო, მაგრამ ბენზინის შემოკლების გამო დაიჭირეს.

რედაქტორი. -- (დახსრული) რომელი ბენზინი? რისთვის?..

დრამატურგი. -- (მალხან მშვიდათ) ბენზინი, ავტომობილებისთვის რომ ხმარობენ. წარმოიდგინეთ შუა გზაში იღვევა ბენზინი, ფუჭდება კორბილიატორი და...

რედაქტორი. -- კი მაგრამ მაშინ ავტომობილები არ იყო.

დრამატურგი. -- (სრულად დახსრული) რას ამბობთ?! არ იყო? ეგ კი ვერაფერი ამბავია! მაშ რა იყო?

რედაქტორი. -- ცხენები.

დრამატურგი. -- ღმერთო ჩემო, მე მთელი მეოთხე სურათის ეფექტი ავტომობილზე მაქვს აშენებული. მანქანა დაეტაკება ხეს და შეჩერდება. ამ დროს სააკაძის უძლეველი სახალხო გვარდია გამოცევიდება ტყიდგან და იჭერენ ციციანოვას, მაგრამ თითქოს მიწიდან ამოდერაო, განდგება ტელეფონისტი გოგუაძე ლალიძის პარტიზანული რაზმით, რომლებიც...

რედაქტორი. -- მოითმინეთ, რეგებს ბოდავთ, რომელი ტელეფონისტი?

დრამატურგი. -- აი ის, რომელიც ტელეფონზე მუშაობს. წარმოიდგინეთ, იმ ძველ დროს თურმე ტელეფონისტების ხსენებაც კი არ იყო.

რედაქტორი. -- (მასწავლებლის ვალთა) იმ ძველ დროს არც ტელეფონი განდდათ. სულ 10 წელია რაც მოიგონეს.

დრამატურგი. -- (სულ მთლათ მოშუკული) ღმერთო მომკალი, რა საშინელებაა. სუყველაფერი მაგაზე მაქვს აშენებული. ხომ გესმით, ყველა ტელეფონისტები გაიქცენ სადგურ-

რიდან. დარჩა მხოლოდ ჩემი გმირი. მიაყურებს სააკაძეს, როდესაც ის ტელეფონით განკარგულებას აძლევს დიდ მოურავს, გრიგოლ ლალიძეს, კოტე ფოცხვერაშვილს და სხვა გენერლებს. ყველა ამას ატყობინებს საქართველოს მხედრობის გენერალურ შტაბს, მტერს წაართმევს პულემოტს და ერთი პარავოზით მიჭირის თბილისისაკენ.

რედაქტორი. -- (შეწუსებული ხმით) პულემოტები არ იყო, პარავოზები არ იყო, ან საიდან მოგონეთ რომ გრიგოლ ლალიძე და კოტე ფოცხვერაშვილი ოსმალეთში იყვნენ გენერალთ.

დრამატურგი. -- მაშ ვინ იყვნენ?

რედაქტორი. -- ვინ იყვნენ კი არა, არიან ქართული მუსიკისა და სამხედრო ხელოვნების ამყვანებელი. განა სიმღერა--ლექსი მაინც არ გაგიგონიათ: (სიმღერით)

„ერთი, ორი, სამი, ოთხი, მოხალისენი,
„წინ გრიგოლი მოდიოდა, ჯიკან ისენი!
„ერთი, ორი, გრიგოლ, კოტე, მოხალისენი,
„ჯერ გრიგოლი გააძაძა, მერე ისენი!“

დრამატურგი. -- სასწაულია, სწორედ სასწაულია! (მეტად შეწუსებული) მაშ როგორც ეტყობა სააკაძეს არც ქართველი გენერლები მიუღია საღარბაზოთ.

რედაქტორი (გარკვევით). ცოტა გუფა მოსდის) არ მიუღია.

დრამატურგი. -- ჩემს პიესაში კი იღებს. მის წინ ვაქ მულნი არიან ქართველი გენერლები: ჩიმშიშვიანი, გვედევანიშვილი, ხატისოვი, ხანხოსიკი. გადაათვალიერებს და ისტორიულ ფრაზას წარმოხატკვამს: „ამისთანა ბიჭებით ერთ დღეში ავიღებ თბილის ქალაქს“. ერთ სცენაში სააკაძეს კარავში მასზე დახატული კარიკატურა მიუტანეს, „ემმაკის მათრახში“ დაბეჭდილი. (უამედლოთ) „ემმაკის მათრახი კი ყო?

რედაქტორი. -- როგორ გითხრათ. ცხრას რვიდან, ცხრას ხუთმეტამდე იყო, მაგრამ მერვე რუსეთის მთავრობის ცენზურამ დაჰკეტა და

მხოლოდ ესლა განახლდა მისი გამოცემა, საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ.

დრამატურგი. -- ღმერთო მომკალი, ღმერთო მომკალი! უბედურება უბედურებაზეო, სწორედ ეს არის. საშინელება! ნუ თუ ამ მცირე შეცდომების გამო უნდა დაიღუპოს ასეთი მშვენიერი პიესა! მერე რა საუცხოვო სურათებია შიგა. მაგალითად ბოსფორის ცეცხლის წაქიდება, სტამბოლიდან სააკაძის გაქცევა.

რედაქტორი. -- (თანდათან მოთმინებულ კვარტებს) როდის იყო რომ ბოსფორის სრუტეს ცეცხლი ეკიდებოდა.

დრამატურგი. -- როგორ არა! ოთხივე კუთხიდან მოეკიდა ცეცხლს! თქვენ ვერ წარმოიდგენთ რა საგანგებო ეფექტური სურათია. დიდებული სანახაობაა.

რედაქტორი -- (მოთმინებიდან გამოსვლი) დიდად, მაგრამ ბოსფორის სრუტე შავი ზღვის გაგრძელებაა და საიდან შეიძლება რომ ზღვას ცეცხლი წაჰკიდებოდა. რას მიჰქარავთ?

დრამატურგი. -- როგორ თუ შავი ზღვის გაგრძელებაა?

რედაქტორი. -- (მოთმინებიდან სრულად გამოსული) სწორედ, შე ხეპრე! მე როგორც გატყობ, სრულიად არა გკოდნია ჩვენი ისტორია. არავითარი წარმოდგენა არა გაქვს ტენიკაზე, არ ვაგვეგება რასაჰქვიანლოლიკა და გეოგრაფიის იმდენი გკოდნია, რაც ვირმა პიტინის იცის და შენ ბედავ და ისტორიულ პიესას სთუთხნი გიორგი სააკაძეზე, მშინდელ დროის ალექსანდრე მაკედონელს!

დრამატურგი. -- ერიპა, ალექსანდრე მაკედონელის გამოყვანა კი სრულიად დამავიწყდა.

რედაქტორი. -- (ბრძანებით) სწორედ, შე ხეპრე! მე როგორც გატყობ, სრულიად არა გკოდნია ჩვენი ისტორია. არავითარი წარმოდგენა არა გაქვს ტენიკაზე, არ ვაგვეგება რასაჰქვიანლოლიკა და გეოგრაფიის იმდენი გკოდნია, რაც ვირმა პიტინის იცის და შენ ბედავ და ისტორიულ პიესას სთუთხნი გიორგი სააკაძეზე, მშინდელ დროის ალექსანდრე მაკედონელს!

ფ ა რ ა .
მანო ბაგვალი.

რედაქციისგან. 36. 5. გულის ნაფლეთი. პანაპი ნინს და ლიზას. Б. КОРНБЕВЪ Вѣтеръ. ТЕА Озеро слезъ Бѣлой Принцессы. ГАМБА Прибой. Г. НОВЫЙ Аллея Вечернихъ Мечтаній. М. ПРИОРОВЪ Гдѣ вытеперь? Б. КОРНБЕВЪ Зеленый Мысь. В. ЗДАНЕВИЧЪ Газелла новобрачной. Л. МИРЯНИНЪ Римъ Гереръ. Н. НЕЛИДСКАЯ Тоска. ГАНААРЪ Въ Альбомѣ. სპანცარიკაჲჲ 3. იაშვილივით; ვნების ბატყალეზში; ი. გრიშაშვილივით. „პარკიკალი“ ნიმუში ვაკრეტინებისა. 3 პარკული ზიოკრი სპანკაჲ.

ОБЛОЖКА свободного художника ЭДГАРА КАРЕНЪ.

ახლო მომავალში გამოვა „ელაში არლეკინის“ მეორე ნომერი.

Въ самомъ непродолжительномъ времени выйдетъ второй номеръ „КРИВОГО АРЛЕКИНА“ Материалъ и объявленія принимаются.

Торгово-Комиссионная Контора Т-ый домъ „Гермесъ“

Лорисъ-Меликовская, 6.

Получены и поступили въ продажу — Оптомъ и въ розницу.

1. Мыло завода „Араратъ“ послѣдняго выпуска. Цѣна въ розницу 100 р. фунтъ.	9. Чай Высоцкаго.
2. Обувь англійская, мужская и женская.	10. Шоколадъ.
3. Галоши мужскія (обыкновенныя).	11. Медъ Сухумскій (центробѣжный).
4. Галоши для азиатскихъ ботинокъ.	12. Стекла для лампъ.
5. Какао „Таблеръ“.	13. Машинки для лампъ.
6. Кокосовое масло „Альпа“.	14. Спички.
7. Сахаръ (песокъ и кусковой).	15. Свѣчи стеариновыя.
8. Сардины.	16. Шапки мужскія и разн. др. товары.

Т-ый Домъ „ГЕРМЕСЪ“.

განცხადებ და დასრულებით!!!

საკუთრების გემონი და არმატის ჰანბირისი

„ბ ა ხ ყ ი - ს ა რ ა ი“

თამბაქო სქარსნის „ვანსტოპი“-ს განსაკუთრებულად დამზადებული სამსუნის თუთუნისგან.

Пробуйте и убѣдитесь!!!

Самыя лучшія по вкусу и аромату папиросы

„БАХЧИ-САРАИ“

Таб. фаб. „ВОСТОКЪ“. Спеціальная сортировка Самсунскаго табака.

